

**DET KONGELIGE
KUNNSKAPSDEPARTEMENT**

Kunnskapsministeren

Stortinget
Karl Johansgate 22
0026 OSLO

Deres ref

Vår ref

Dato

24/3152-

27. september 2024

Representantforslag 155 S (2023-2024) Om å gi flere muligheter til og mer kunnskap om konsekvenser av fleksibel skolestart

Jeg er opptatt av at alle barn skal ha en trygg og god skolestart og at overgangen fra barnehage til skole er forutsigbar for førsteklassingene. Skoledagene skal være tilrettelagt med utgangspunkt i de behovene elevene har. Skolen må følge med på elevenes utvikling og gi dem støtte tilpasset både alder og modenhets- og funksjonsnivå, slik at de kan lære, trives og utvikle seg.

I utgangspunktet starter barn på skolen det året de fyller seks år. Opplæringsloven åpner likevel for at barn kan starte på skolen ett år senere eller ett år tidligere enn dette. Kommunen skal la et barn begynne på skolen det året barnet fyller syv år, dersom foreldrene søker om eller samtykker til det og det etter en sakkyndig vurdering er tvil om at barnet er kommet langt nok i utviklingen sin til at det bør begynne på skolen det året barnet fyller seks år. Loven åpner også for at kommunen kan la et barn starte ett år tidligere på skolen dersom en sakkyndig vurdering viser at det er forsvarlig og foreldrene søker om eller samtykker til det. Dette følger av opplæringsloven § 2-4.

Som representantene peker på, er det flere utredninger som har omtalt fleksibel skolestart. Stoltenberg-utvalget vurderte fleksibel skolestart som et mulig tiltak i NOU 2019: 3 *Nye sjanser – bedre læring*. Kjønnsforskjeller i skoleprestasjoner og utdanningsløp. Utvalget vurderte seks ulike modeller for fleksibel skolestart, hvor en av modellene var å opprettholde dagens ordning. Jeg vil understreke at flertallet i utvalget foreslo å opprettholde dagens ordning, og i høringsen støttet også flertallet dette. Representantene viser også til Mannsutvalgets rapport, og deres forslag om å gjøre muligheten til å starte på skolen ett år tidligere eller senere enn august det året barnet fyller seks år blir mer tilgjengelig enn i dag.

Som representantene skriver, åpnes det for å gjøre tidsavgrensede unntak fra loven dersom det er nødvendig for å gjennomføre pedagogiske eller organisatoriske forsøk. Forsøkene skal være etisk forsvarlige, godt faglig underbygde og ikke svekke elevenes grunnleggende rettigheter. Forsøkene skal evalueres og rapporteres. Dette følger av opplæringsloven § 29-3.

I Meld. St. 6 (2019-2020) *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO* fra regjeringen Solberg var et av tiltakene å gi kommuner mulighet til å prøve ut modeller for fleksibel skolestart. Kunnskapsdepartementet ga i 2019 Utdanningsdirektoratet i oppdrag å invitere kommuner til å prøve ut ulike modeller for fleksibel skolestart. Det var liten interesse for å prøve ut ulike modeller for fleksibel skolestart. Selv etter at søknadsfristen ble utvidet, var det kun Trondheim kommune og Kristiansand kommune som ønsket å prøve ut ulike modeller for fleksibel skolestart. De to kommunene valgte å gjennomføre utprøvingen innenfor regelverket og ikke som et forsøk med tidsavgrenset unntak fra loven, og de rapporterte derfor ikke til nasjonale utdanningsmyndigheter om resultatene. Dagens regler legger godt til rette for slike forsøk som representantene skisserer. Eventuelle forsøkssøknader fra kommunene vil jeg ønske velkommen.

I arbeidet med ny opplæringslov ble det vurdert hvilke regler som bør gjelde for tidlig og utsatt skolestart. En sakkyndig vurdering kan være med på å redusere risikoen for eventuelle negative konsekvenser som en utsatt eller tidlig skolestart kan ha for barn, både på kort og på lang sikt. Jeg tror foreldre setter pris på å få støtte i gode sakkyndige vurderinger når de vurderer noe så viktig for barna sine som en søknad om utsatt eller tidlig skolestart. Både Barneombudet, Statped og Elevorganisasjonen har fastholdt at det er viktig at foreldre får hjelp til en totalvurdering fra sakkyndige før de tar en endelig beslutning. Barnets beste må være utgangspunkt når kommunen, i samråd med foreldre og barn, vurderer disse sakene.

Det kan være at foreldre ikke vet om at elever som har behov for det kan søke om utsatt eller tidlig skolestart, og at de derfor ikke bruker denne muligheten. Jeg er opptatt av at de mulighetene som ligger i dagens regelverk skal være godt kjent. Den nye opplæringsloven fastslår at kommuner og fylkeskommuner skal gi elever og foreldre den informasjonen de har bruk for, blant annet om opplæringen og om elevens rettigheter og plikter. Kunnskapsdepartementet har gitt Udir i oppgave å følge med på implementeringen av den nye opplæringsloven.

Med hilsen

Kari Nessa Nordtun

Dokumentet er godkjent elektronisk og påført statsrådets signatur